

PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1. – 5. ročníku – 1 hodina týdně

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Organizace

Žáci všech ročníků pracují během vyučovací hodiny ve třídách nebo v přírodě a využívají různé formy práce. Během hodiny učitel i žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky podle potřeby.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tematické okruhy **průřezových témat**:

Osobnostní a sociální výchova (Poznávání, Sebepoznání, Seberegulace, Psychohygiena, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje)

Výchova demokratického občana (Občanská společnost a škola, Občan, společnost, stát)

Multikulturní výchova (Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita)

Environmentální výchova (Základní podmínky života, Vztah člověka a prostředí)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí

- žáci se učí používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí

Kompetence k řešení problémů

- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- žáci se učí popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých
- žáci se společně snaží o dosažení kvalitního výsledku
- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 1. - 3.

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p><u>Práce s drobným materiálem</u> Práce s tradičním a netradičním materiálem Vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie, atd.) Jednoduché pracovní operace a postupy Lidové zvyky, tradice, řemesla Pracovní nástroje, pomůcky Organizace práce, technologická kázeň Hygiena a bezpečnost práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dovede si zdůvodnit jednoduchý pracovní postup • vytváří jednoduché pracovní postupy • odhadne jednoduchou pracovní operaci a postup na základě vlastní zkušenosti • dovede poznat způsob a použití jednoduché operace • napodobí průběh předváděné práce • pozná různé druhy materiálu, jeho vlastnosti a různé způsoby zacházení • dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál • umí mačkat, trhat, lepit, stříhat, vystřihovat, překládat a skládat papír • umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru • ověří si základní vlastnosti modelovací hmoty - hnětení, válení, stlačování... • umí navléknout jehlu, udělat uzel, stříhat textil, naučí se zadní steh, umí přišít knoflíky (náročnost podle věku dítěte) • umí slepit textílii, vyrobit jednoduchý výrobek • umí pracovat podle slovního návodu nebo předlohy • zvládne porovnat vlastnosti zpracovaného materiálu • ověří si vlastnosti materiálu v praxi • dokáže zhotovit jednoduché výrobky pomocí elementárních dovedností a činností • podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek • dovede organizovat práci skupiny • prokazuje samostatnost v úpravě pracovního místa, udržuje čistotu a pořádek 	<p>OSV - Mezilidské vztahy Kooperace a kompetice Komunikace Kreativita Sebepoznání Seberegulace Psychohygiena</p> <p>VDO - Občanská společnost a škola Občan, společnost, stát</p>	

Základní škola Tábor-Čekanice

	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a bezpečně zachází s pracovními nástroji a pomůckami dovede jednoduše ošetřit případné poranění při práci ve skupině se učí komunikovat s ostatními a přizpůsobit se jejich postupům při práci 		
<p><u>Konstrukční činnosti</u></p> <p>Práce montážní a demontážní - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů</p> <p>Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem</p> <p>Grafická komunikace, technické náčrty a výkresy, technické informace</p> <p>Hygiena a bezpečnost práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> dovede bezpečně zacházet s díly stavebnice po dobu práce s materiálem bude dbát na osobní čistotu a bezpečnost dovede sestavovat stavebnicové prvky podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období dodržuje body organizačního řádu podle vzorového výrobku a výkladu vyrobí svůj vlastní výrobek využívá svých vlastních zkušeností naučí se sledovat a kontrolovat, zda výrobek odpovídá modelu nebo předloze umí sestavovat jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu, plánu bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi dovede organizovat práci skupiny pomáhá ostatním při řešení úkolu využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolu 		
<p><u>Pěstitelské práce</u></p> <p>Základní podmínky pro pěstování rostlin</p> <p>Půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo</p> <p>Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě</p> <p>Pěstování pokojových rostlin</p> <p>Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie</p>	<ul style="list-style-type: none"> pozná jednoduché pěstitelské práce naučí se starat o pokojové květiny – otírání listů, zalévání, kypření povede si jednoduché kolektivní záznamy dovede pojmenovat vybrané pokojové květiny provádí pěstitelské pokusy a pozorování spolupracuje s ostatními, má radost ze společného úspěchu 	<p>EV - Základní podmínky života</p> <p>Vztah člověka a prostředí</p>	

Základní škola Tábor-Čekanice

<p><u>Příprava pokrmů</u> Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stravování Výběr, nákup a skladování potravin Základní vybavení kuchyně Technika v kuchyni - historie, význam Lidové zvyky, tradice, řemesla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • připraví tabuli pro jednoduché stolování • zná pravidla správného stolování a společenského chování • učí se sebekritice, získává pozitivní představu o sobě samém, utváří si své pozitivní sebehodnocení 	<p style="text-align: center;">OSV - Kreativita Komunikace</p>	
--	---	---	--

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 4. a 5.

UČIVO	VÝSTUPY	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	POZNÁMKY
<p><u>Práce s drobným materiálem</u> Vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů Jednoduché pracovní postupy Využití lidových zvyků, tradic, řemesel</p> <p>Práce s papírem a kartonem</p> <p>Práce s přírodninami</p> <p>Práce s textilem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří přiměřenými pracovními postupy na základě své představivosti • využívá prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • dovede stříhat, vyřezávat, polepovat, vytváří prostorové konstrukce • žák provádí přiměřené praktické činnosti s daným materiálem • zvládne základní druhy stehu, přední, zadní, ozdobný-na kanavě • uplatňuje tvořivost v mezilidských vztazích – vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování 	<p>OSV – Poznávání Sebepoznání Seberegulace Psychohygienu Kreativita Hodnoty, postoje</p> <p>VDO – Občanská společnost a škola Občan, společnost, stát</p>	
<p><u>Konstrukční činnosti</u> Práce se stavebníci - plošné, prostorové, konstrukční Práce s návodem, práce s předlohou, s jednoduchým náčrtem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • montuje a demontuje stavebníci • dovede sestavovat složitější stavebníkové prvky • umí pracovat podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc • spolupracuje s ostatními – radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce • jednoduchými skutky realizuje tvořivost 		

Základní škola Tábor-Čekanice

<p><u>Pěstitelské práce</u> Základní podmínky pro pěstování rostlin Pěstování rostlin ze semen v místnosti Pěstování pokojových rostlin Rostliny jedovaté, drogy, alergie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje a dovede ošetřovat pokojové rostliny • zná množení pokojových rostlin - odnožemi, řízkováním • provádí pěstitelské pokusy a pozorování • volí podle druhu pěstitelské činnosti správné pomůcky, nástroje a nářadí • vyhledává informace o pokojových rostlinách v dostupné literatuře • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu • identifikuje základní city, vede rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní pomocí 	<p>EV – Základní podmínky života Vztah člověka a prostředí</p>	
<p><u>Příprava pokrmů</u> Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu Pravidla správného stolování Technika v kuchyni, historie, význam</p>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně, ví, kam se ukládají některé potraviny • seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů • zná pravidla správného stolování a společenského chování • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch • uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení 	<p>MuV – Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita</p>	